

Милица Драјићевић

Самостални истраживач

(Нови Сад)

milica.translations@gmail.com

UDC: 81'255.2/.4(049.32)

Приказ

ADRIATIC TRANSLATION CONFERENCE

(Загреб, 27. октобар 2023)

Конференција Adriatic Translation Conference, одржана 27. октобра 2023. године у Загребу у организацији преводачке фирме „Treger Team“, била је изврсна прилика за разговор о важним питањима струке, размену искустава са изазовима преводаштва и добијање одговора на актуелна питања с којима се преводиоци сусрећу.

Након поздравног говора Ане Трегер, директорке преводачке фирме „Treger Team“, представник ревизорске куће „Kreston Croatia d.o.o.“ Домагој Бакран говорио је о финансијском аспекту рада преводаца и тумача у Хрватској. Утисак је да је систем опорезивања сличан систему у Србији, с тим што студенти у Хрватској, за разлику од својих колега из Србије, имају пореске олакшице, што је добар подстицај за све преводиоце почетнике.

Уследио је панел „Како се брендирати?“, на којем су учествовали професор Ватрослав Шкаре с Економског факултета у Загребу, Хана Бартоловић, оснивачица портала After5.hr, Рената Поточник из агенције „Prime time комуникације“ и директорка преводачке фирме „Treger Team“ и организаторка конференције Ана Трегер. Закључак панела могао би се сажети у констатацију да су за преводиоце кључни континуирани маркетинг и јавни наступ. „Умрежавање је најважније за ову дјелатност и морамо помало 'искакати из паштете' како бисмо били видљиви и како би нас се људи сјетили баш у тренутку када затребају пријевод. Управо нам контакт с колегама често недостаје, због чега смо жељели конференцијом истовремено ставити у фокус наше занимање, удружити се, упознати, повезати и нашу дјелатност учинити бољом и јачом“, истакла је Ана Трегер.

Наредни панел је био на тему удруживања, а излагали су Мирела Доротић из Друштва судских тумача и преводитеља, Анда Буквић Пажин

из Друштва хрватских књижевних преводилаца, Тамара Левак Потребица из Хрватског друштва конференцијских преводитеља и Бранка Шегвић из Удруге судских тумача и преводитеља Сплит. На панелу је истакнута важност удруживања, коју ефектно осликава Мирелина порука преводиоцима: „Не смијемо увијек размишљати о томе што мени нетко може понудити, него и што ја могу понудити другима јер подржавањем колега, удруга и струке помажемо и себи и промичемо свој рад“.

Панел „Судско тумачење и стресне ситуације“ био је веома користан јер су у оквиру својих излагања судски преводиоци наводили примере из праксе. Закључено је да је потребно радити како на заштити физичког интегритета преводилаца, тако и на заштити њихових података о личности. Поред Томислава Којунџића, судског преводиоца за немачки и руски језик, и модераторке Петре Новачић, судске преводитељке за украјински језик, панелу су присуствовали Сандра Кантолић, судија Жупанијског суда у Великој Горици, и Бошка Поткоњак из Жупанијског суда у Загребу. Представници суда изнели су похвале за сарадњу са судским преводиоцима у Хрватској, те добили корисне увиде у њихов рад.

На панелу „Теглећа марва књижевности“ учествовали су Мишо Грундлер, преводилац са шведског, данског, норвешког и енглеског језика и судски преводилац за шведски и енглески језик, Леа Ковач, књижевна и судска преводитељка за енглески, француски, мађарски и српски језик и Татјана Радмило, књижевна и судска преводитељка за енглески и руски језик. „Књижевни преводитељи су као мали атласи који на својим леђима носе посао у којему почињена погрешка може утјецати на цијелу једну културу, због чега је књижевно превођење посебно осјетљиво. Колико год понекад били невидљиви, глобализацијски свијет какав знамо без преводитеља не би функционирао. А хоће ли нас замијенити умјетна интелигенција једнога дана? То ће бити онда када строј замијени и књижевнике“, чули смо од Мише Грундлера.

Након панела с књижевним преводиоцима имали смо прилику да се упознамо с фондовима ЕУ и да се информишемо о томе како фондови ЕУ могу унапредити пословање.

Последњи панел је био посвећен употреби вештачке интелигенције и на њему су учествовали Ања Лорданић Мустаћ, преводитељка за енглески и италијански језик, Стефан Мартинић из адвокатске канцеларије „Крамарић и партнери“ и Наташа Павловић, професор Филозофског факултета у Загребу. Модераторка је била Мартина Силов, директорка компаније „CroAI“, која је истакла: „Сматрам да Google и умјетна интелигенција никада неће замијенити стручног преводитеља, јер мисли и идеје морају доћи од човјека који је стручан и у потпуности познаје језик на који и с којег преводи. Дјелатност неће нестати, већ ће се прилагодити новом времену и новим навикама. Притом нам умјетна интелигенција може олакшати и убрзати рад, али се не смијемо потпуно ослањати на њу“.

Конференцији је присуствовало скоро двеста преводаца. Заиста импресивна бројка, која нам показује да су конференције уживо незамењиве кад је у питању струковно повезивање и размена искустава. Надамо се да ће оваква окупљања постати традиционална и да ћемо се и следеће године видети у Загребу, као и да ће слични скупови бити организовани и у другим градовима и земљама региона.

Милица Драгићевић, преводац за енглески језик, основне и мастер студије завршила је на Филозофском факултету у Новом Саду. Превођењем се бави од 2016. године, специјализује се за превод медицинске документације. У слободно време пише текстове за свој блог Преводилаштво (<https://prevodilastvo.blog/>).

Milica Dragičević is a translator for English, completed the bachelor's and master's programs at the Faculty of Philosophy in Novi Sad. She has been working as a translator since 2016, specialising in the translation of medical documents. In her spare time, she writes articles about translation for her blog *Prevodilaštvo* (<https://prevodilastvo.blog/>).